

Rb Zwolle, 14 maart 2007 & 3 mei 2005, Stokke v Marktplaats

Foto's	Advertenties
	Tripp Trapp kinderstoel kersenhout Tripp Trapp kinderstoel in de kleur Kersenhout is nog in goede staat inclusief babybeugel en leren riem
	Stokke Tripp Trapp kinderstoel (koloniaal) Originele Stokke Trip trap meegroeistoel in de kleur Walnoot Dit is een donkerbruine koloniale kleur ook wel pallisander genoemd De stoel is in uitstekende staat en evt tegen...
	Tripp Trapp, Whitewash POTEN Heeft U beschadigde poten of wilt U Uw Tripp Trapp stoel van Stokke pimpen Het is in zeer goede ongebruikte staat Vaste prijs 16 00 Verzendkosten voor koper of ophalen in...
	Stoel a la Tripp Trapp Het bekende model alleen niet van het bekende merk Kleur Beuken Duidelijke gebruikerssporen

PROCESRECHT INBREUKEN

MERKENRECHT

Gebruik in economisch verkeer

[Bij particuliere verkoper die zijn nagebootste kinderstoel via Marktplaats.nl te koop aanbiedt als een TRIPP TRAPP of STOKKE sprake van gebruik in het economisch verkeer](#)

Ook in dat geval is, anders dan Marktplaats betoogd heeft, sprake van gebruik in het economisch verkeer. Het op marktplaats.nl te koop aanbieden van een voorwerp is een activiteit waarmee een commercieel doel wordt nagestreefd, het ontvangen van een koopsom. De activiteit vindt ook niet in de zuivere privé sfeer plaats, maar in het handelsverkeer, middels het gebruik maken van een inmiddels (ook dankzij de activiteiten van Marktplaats) juist voor particulieren geëigend verkoopkanaal. Dat de commerciële activiteiten niet door een professionele verkoper, maar door een -actief aan het handelsverkeer deelnemende- particulier worden verricht, doet daaraan niet af

Gebruik als soortnaam

[Merkhouders kan zich verzetten tegen gebruik als soortnaam](#)

Artikel 13A lid 1 sub d BMW staat in de weg aan dergelijk gebruik van de merknamen TRIPP TRAPP en STOKKE. Door het gebruik van deze merknamen als soortnaam trekken de adverteerders voordeel uit dit merk ten behoeve van andere stoelen, waardoor bovendien de kans op verworping tot soortnaam bestaat. Stokke c.s. hebben een gerechtvaardigd belang zich tegen de verworping tot soortnaam te verzetten, al was het alleen maar om te voorkomen dat in de toekomst een inbreukactie zou stranden op het bepaalde in artikel 5 lid 2 sub b BMW.

PROCESRECHT – ONRECHTMATIGE DAAD

Bevel teven internetdienstverlener

[Beperkte aansprakelijkheid internetdienstverlener sluit bevel ter voorkoming of beëindiging inbreukmakende handelingen niet uit](#)

De slotsom is dat de Richtlijn er niet aan in de weg staat dat de internetdienstverlener die zich op de beperkte aansprakelijkheid kan beroepen op grond van de wetgeving van de lidstaat toch kan worden bevolen maatregelen te nemen ter voorkoming of beëindiging van inbreukmakende handelingen.

De Nederlandse wetgever heeft de hier boven omschreven bedoeling van de Richtlijn weergegeven in lid 5 van artikel 6: 196c BW:

"Het hiervoor bepaalde staat niet in de weg aan het verkrijgen van een rechterlijk verbod of bevel".

Zorgvuldigheidsnorm internetdienstverlener

• [Zorgvuldigheidsverplichting ontstaan of voortbestaan van schade voor derde te voorkomen](#)

Het uitgangspunt is dat een ieder de -op de maatschappelijke zorgvuldigheid gebaseerde- verplichting heeft om binnen zekere grenzen handelend op te treden om het ontstaan of voortbestaan van schade van een derde te voorkomen. Hoever deze verplichting strekt, is afhankelijk van tal van factoren, zoals bekendheid met de schade, de omvang ervan, de mogelijkheden om handelend op te treden en de daaraan verbonden nadelen (zoals de kosten en de mate van inspanning). Verder is van belang of en in hoeverre degene die mogelijk handelend dient op te treden betrokken is bij het ontstaan van de schade en zelf voordeel heeft van het schadeveroorzakend handelen. Tenslotte speelt een rol of voor de branche waarin het handelen plaatsvindt specifieke regels gelden.

• [van Marktplaats kan gevergd worden dat zij maatregelen treft die er op gericht zijn de schade van Stokke c.s. als gevolg van de inbreukmakende advertenties te voorkomen of te beperken](#)

Uit het voorgaande volgt, naar het oordeel van de rechtbank, dat van Marktplaats gevergd kan worden dat zij maatregelen treft die er op gericht zijn de schade van Stokke c.s. als gevolg van de inbreukmakende advertenties te voorkomen of te beperken. Bij het antwoord op de vraag welke maatregelen passend zijn dient echter in hoge mate rekening te worden gehouden met de daaruit voor Marktplaats voortvloeiende kosten en met de bedrijfsvoering van Marktplaats, in die zin dat de kosten beperkt dienen te blijven en dat van Marktplaats niet verwacht mag worden dat zij zodanige wijzigingen in haar bedrijfsvoering aanbrengt dat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de voordelen van haar site (voor gebruikers te goeder trouw), en daarmee aan haar marktpositie

• [Marktplaats handelt eventueel onrechtmatig door NAW-gegevens adverteerders niet te verzamelen en registreren en deze aan rechthebbende te verstrekken](#)

• Uit hetgeen hiervoor is overwogen, volgt dat de Richtlijn en de Wbp niet in de weg staan aan het verzamelen en registreren door Marktplaats van de NAW-gegevens van haar adverteerders, waaronder de adver-

teerders die de aanduidingen STOKKE of TRIPP TRAPP gebruiken. Dat betekent echter nog niet zonder meer dat Marktplaats gehouden is deze informatie daadwerkelijk te verzamelen. Ze is daartoe jegens Stokke c.s. alleen verplicht wanneer zij onzorgvuldig handelt door het na te laten. Ook bij het antwoord op de vraag of dat het geval is, zal de rechtbank het in rechts-overweging omschreven toetsingskader hanteren.

• **Op grond van het bovenomschreven criterium is de rechtbank, gelet op hetgeen partijen naar voren hebben gebracht, van oordeel dat van Marktplaats niet geveerd kan worden dat zij de NAW-gegevens van haar adverteerders, dan wel van adverteerders van -kort gezegd- STOKKE producten verplicht hun NAW-gegevens op te geven.**

Het belang van STOKKE c.s., bij de opgave van de NAW-gegevens is beperkt. Stokke c.s., hebben in het verleden, toen de NAW-gegevens nog niet bekend waren, een betrekkelijk gering aantal adverteerders aangesproken op inbreukmakende advertenties. Van de via het e-mailadres aangesproken adverteerders konden Stokke c.s. toen al 2/3 deel bereiken. Dit aandeel zou nog verhoogd kunnen worden, wanneer Stokke c.s. eerst door middel van het doen van een bod de NAW-gegevens van de adverteerders zouden proberen te bemachtigen. Het is bovendien maar de vraag of Stokke c.s. de adverteerders die ze thans niet betrekkelijk eenvoudig kunnen bereiken, wel zullen kunnen bereiken wanneer zij, zoals zij wensen, over de opgegeven NAW-gegevens van deze adverteerders beschikken, omdat deze gegevens niet goed voorafgaand aan het plaatsen van de advertentie te controleren zijn. Dat betekent dat niet te verwachten is dat Stokke c.s., ook na de door hen voorgestane wijziging over de juiste gegevens van alle adverteerders beschikken. Het opvragen van NAW-gegevens van alle adverteerders kan niet van Marktplaats geveerd worden, gezien de gevolgen daarvan voor de bedrijfsvoering van Marktplaats. In een eerder stadium van de procedure heeft Marktplaats al op overtuigende wijze uiteengezet dat en waarom zij er nu juist voor gekozen heeft om geen NAW-gegevens van al haar adverteerders op te vragen. Ofschoon Marktplaats de kosten die gemoeid zijn met het plaatsen van een filter naar het oordeel van de rechtbank (fors) heeft overdreven, moet er, mede gezien hetgeen door de deskundigen van Stokke c.s. over de kosten is opgemerkt, van worden uitgegaan dat met het implementeren van de filter een meer dan verwaarloosbaar bedrag gemoeid is. Daarbij is van belang dat Marktplaats er terecht op heeft gewezen dat zij wanneer zij jegens Stokke c.s., verplicht is de NAW-gegevens te verzamelen zij een dergelijke verplichting ook jegens andere gerechtigden op intellectuele eigendomsrechten heeft. Het betrekkelijk geringe belang van Stokke c.s., bij het verkrijgen van de NAW-gegevens weegt niet op tegen het (vooral) financiële belang van Marktplaats om geen filter te plaatsen ter verkrijging van die gegevens.

Vindplaatsen: LJN: [AW6288](#); [boek9](#); IER 2007, nr. 73, p. 260, m.nt Struik; BIE 2007, nr. 140, p. 658

Rb Zwolle, 3 mei 2006

(J.W.F. Houthoff, mr. H. de Hek en mr. D.T. Boks)
(...)

zaaknummer / rolnummer: 106031 / HA ZA 05-211
Vonnis van 3 mei 2006

in de zaak van

1. de rechtspersoon naar het recht van Noorwegen
STOKKE AS,

gevestigd te Skodje (Noorwegen),

2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

STOKKE NEDERLAND B.V.,

gevestigd te Tilburg,

3. [eiser sub 3],

wonende te [plaats],

eisers,

procureur mr. J.A. van Wijmen,

advocaten mr. T. Cohen Jehoram en R.L.H.I. Schiphorst te Den Haag,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

MARKTPLAATS B.V.,

gevestigd te Emmeloord,

gedaagde,

procureur mr. R.K.E. Buysrogge,

advocaat [mr. Chr. A. Alberdingk Thijm](#) te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Stokke c.s. en Marktplaats genoemd worden.

De procedure

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding

- de conclusie van antwoord

- de conclusie van repliek tevens houdende wijziging van eis

- de conclusie van dupliek

- de akte houdende producties

- de akte uitlating producties

- de akte houdende antwoord akte uitlating producties

- de pleidooien en de ter gelegenheid daarvan bij akten overgelegde stukken.

Ten slotte is vonnis bepaald.

De feiten

Tussen partijen staat als gesteld en erkend dan wel onvoldoende betwist, mede gezien de inhoud van de overgelegde stukken, het volgende vast.

Stokke AS is actief in de productie en handel van kwaliteitsmeubelen. De verkoop in Nederland van Stokke producten wordt exclusief verzorgd door Stokke Nederland B.V. Een van de meest succesvolle producten van Stokke is de TRIPP TRAPP stoel, die is ontworpen door de Noorse ontwerper [eiser sub 3].

Stokke AS is houdster van onder meer de volgende merkinschrijvingen:

- Benelux woordmerk voor TRIPP TRAPP met inschrijvingsnummer 440986;

- Benelux woordmerk voor STOKKE met inschrijvingsnummer 443840.

Stokke c.s. hebben de afgelopen jaren geregeld (met succes) in rechte in diverse landen, waaronder Nederland, geageerd tegen inbreuken op de merkrechten betreffende de TRIPP TRAPP stoel en tegen schending van de auteursrechten betreffende het ontwerp van die stoel.

Marktplaats biedt op internet een website aan - marktplaats.nl- waarvan bedrijven, maar vooral particulieren, gebruikmaken om (gebruikte) goederen te kopen en te verkopen door middel van het plaatsen van en het reageren op advertenties.

Marktplaats.nl is een van de meest bezochte websites van Nederland. De site wordt dagelijks door meer dan 600.000 personen bezocht. Er worden dagelijks gemiddeld ruim 70.000 nieuwe advertenties op de site geplaatst.

In 2004 is Marktplaats overgenomen door het bedrijf eBay International AG.

Het plaatsen van een advertentie op marktplaats.nl gebeurt middels een geautomatiseerd proces, dat ongeveer 3 minuten in beslag neemt. In dat kader krijgt de adverteerder de gelegenheid om zijn naam en adresgegevens op te geven. Dat behoort echter niet volledig en correct te gebeuren. De adverteerder dient wel een geldig e-mailadres op te geven. De advertentie wordt via het opgegeven adres bevestigd.

Onderaan alle advertenties is de zogenaamde "Tip de webmaster" optie opgenomen. Met behulp van deze optie kunnen derden contact opnemen met Marktplaats wanneer zij bezwaar hebben tegen de inhoud van een geplaatste advertentie. Marktplaats kan vervolgens besluiten een "getipte" advertentie te verwijderen.

Na de overname van Marktplaats door eBay heeft Marktplaats het "Melding van Inbreuk Programma" ontwikkeld, dat is geïnspireerd op een soortgelijk programma van eBay. Het "Melding van Inbreuk Programma" is bedoeld voor de afhandeling van klachten van rechthebbenden op intellectuele eigendomsrechten over (mogelijk) inbreukmakende advertenties.

Sedert augustus 2003 heeft Stokke Marktplaats verzocht (en later gesommeerd) inbreukmakende advertenties te verwijderen en nieuwe inbreukmakende advertenties te weren. Tussen (de raadslieden van) partijen is een uitvoerige correspondentie ontstaan over de vraag wat van Marktplaats mag worden verwacht ter zake van inbreukmakende advertenties. Partijen hebben dienaangaande geen overeenstemming bereikt.

Het geschil

Stokke c.s. vorderen dat de rechtbank:

primair

a. Marktplaats verbiedt enige advertentie op haar website Marktplaats.nl of enige andere website in haar beheer, te (doen) plaatsen, (1) waarin gebruik wordt gemaakt van de aanduiding Stokke, Tripp Trapp, Trip Trap, Tripp-Trapp, Trip-Trap en/of Triptrap, (2) die een afbeelding bevat ?n (3) die afbeelding een stoel toont, welke identiek is aan ??n van de modellen die in rechte reeds inbreukmakend op de auteursrechten van Stokke c.s. zijn geoordeeld (als afgebeeld in het lichaam van de dagvaarding sub 15 (en aangehecht aan dit vonnis);

b. Marktplaats verbiedt enige advertentie op haar website Marktplaats.nl, of enige andere website in haar beheer, te (doen) plaatsen, waarmee inbreuk wordt gemaakt op de merkrechten van Stokke c.s., dan wel waarvan de inhoud misleidend en/of ongeoorloofd is, meer in het bijzonder Marktplaats verbiedt enige advertentie te plaatsen waarin het merk of teken Stokke, Tripp Trapp, Tripp-Trapp, Trip Trap, Trip-Trap, Trip-trap of enig daarmee nagenoeg volledig overeenstemmend teken - blijkens de bij de advertentie behorende afbeelding - wordt gebruikt ter aanduiding van een verstelbare hoge kinderstoel die niet door of voor Stokke c.s. is geproduceerd (dat wil zeggen: anders dan gebruikt ter aanduiding van de originele TRIPP TRAPP stoel als afgebeeld in het lichaam van de dagvaarding sub 3 (en aangehecht aan dit vonnis);

subsidiair

a. Marktplaats gebiedt al die advertenties van haar website Marktplaats.nl, of enige andere website in haar beheer, binnen 24 uur (of enige andere door de rechtbank in goede justitie te bepalen periode) na plaatsing te verwijderen, wanneer daarin (1) gebruik wordt gemaakt van de aanduiding Stokke, Tripp Trapp, Trip Trap, Tripp-Trapp, Trip-Trap en/of Triptrap, (2) die een afbeelding bevat ?n (3) wanneer die afbeelding een stoel toont, welke identiek is aan ??n van de modellen die in rechte reeds inbreukmakend op de auteursrechten van Stokke c.s. is geoordeeld (als afgebeeld in het lichaam van de dagvaarding sub 15 (en aangehecht aan dit vonnis);

b. Marktplaats gebiedt al die advertenties van haar website Marktplaats.nl, of enige andere website in haar beheer, binnen 24 uur (of enige andere door de rechtbank in goede justitie te bepalen periode) na plaatsing te verwijderen wanneer daarmee inbreuk wordt gemaakt op de merkrechten van Stokke c.s., dan wel wanneer de inhoud daarvan misleidend en/of ongeoorloofd is, meer in het bijzonder Marktplaats verbiedt al die advertenties te plaatsen waarin het merk of teken Stokke, Tripp Trapp, Tripp-Trapp, Trip Trap, Trip-Trap, Triptrap of enig daarmee nagenoeg volledig overeenstemmend teken - blijkens de bij de advertentie behorende afbeelding - wordt gebruikt ter aanduiding van een verstelbare hoge kinderstoel die niet door of voor Stokke c.s. is geproduceerd (dat wil zeggen: anders dan gebruikt ter aanduiding van de originele TRIPP TRAPP stoel als afgebeeld in het lichaam van de dagvaarding sub 3 (en aangehecht aan dit vonnis);

voorts

c. Marktplaats gebiedt de volledige naam- en adresgegevens bekend te maken (aan Stokke AS), binnen 7 dagen (of enige andere door de rechtbank in goede justitie te bepalen periode) na ontvangst van een verzoek daartoe van Stokke c.s., van elke adverteerder die een advertentie plaatst(e) op haar website Marktplaats.nl, of enige andere website in haar beheer, waarvan voldoende aannemelijk is dat deze inbreuk maakt op de rechten van Stokke c.s. ?n mits er voor Stokke c.s. praktisch geen andere mogelijkheid bestaat om deze gegevens te achterhalen;

subsidiair

c. Marktplaats gebiedt om de volledige naam- en adresgegevens van de adverteerders als omschreven in het lichaam van de dagvaarding sub 23 bekend te maken (aan Stokke AS), binnen 7 dagen na betekening van dit vonnis;

en voorts

d. Marktplaats veroordeelt tot betaling van een dwangsom van EUR 10.000,- aan Stokke AS voor iedere overtreding van de ver- en geboden sub a en/of b en/of c en/of i te vermeerderen met een dwangsom van EUR 1.000,- voor iedere dag of gedeelte van een dag dat deze overtreding voortduurt;

e. Marktplaats veroordeelt de door Stokke c.s. gemaakte buitengerechtigde kosten te vergoeden (te betalen aan Stokke AS) tot een bedrag van EUR 29.591,-, althans een bedrag door de rechtbank in goede justitie te bepalen;

f. Marktplaats veroordeelt tot vergoeding van alle overig door Stokke c.s. geleden schade (te betalen aan Stokke AS) die het gevolg is van het in de dagvaarding omschreven onrechtmatig handelen van Marktplaats, op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet;

g. Marktplaats veroordeelt in de kosten van het geding;

h. Dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad verklaart;

primair

i. Marktplaats gebiedt om de volledige naam- en adresgegevens te doen registreren van elke adverteerder die een advertentie plaatst(e) op haar website marktplaats.nl, of enige andere website in haar beheer;

subsidiair

i. Marktplaats gebiedt om de volledige naam- en adresgegevens te doen registreren van elke adverteerder die een advertentie plaatst(e) op haar website marktplaats.nl, op enige andere website in haar beheer ?n die gebruik maakt van de aanduiding Stokke, Tripp Trapp, Trip Trap, Tripp-Trapp, Trip-Trap en/of Triptrap.

Marktplaats voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

De beoordeling

inleiding

Ofschoon partijen van mening verschillen over tal van onderwerpen, en hun (van elkaar verschillende) visie hebben uiteengezet in uitvoerige gedingstukken, verschillen zij in de kern over de vraag welke verplichtingen Marktplaats heeft bij het tegengaan van eventuele inbreuken op intellectuele eigendomsrechten van Stokke c.s., wanneer in een concreet geval het plaatsen van een advertentie op Marktplaats.nl een dergelijke inbreuk impliceert.

De rechtbank komt echter slechts aan de beantwoording van die partijen verdeeld houdende vraag toe wanneer is vastgesteld dat met het plaatsen van een advertentie daadwerkelijk inbreuk wordt gemaakt op de intellectuele eigendomsrechten van Stokke c.s. Marktplaats lijkt dat, tot op zekere hoogte althans -helemaal duidelijk zijn haar stellingen op dit punt niet-, te betwisten. De rechtbank zal dan ook eerst ingaan op de vraag of en in hoeverre het plaatsen van een advertentie op Marktplaats als een inbreukmakende handeling moet worden gezien.

inbreukmakende handeling

De rechtbank stelt voorop dat Marktplaats niet heeft betwist dat Stokke c.s. rechthebbende zijn op de merknaam TRIPP TRAPP en dat zij rechthebbende zijn op de als een auteursrechtelijk beschermd werk te beschouwen TRIPP TRAPP stoel. Daar kan derhalve van worden uitgegaan.

Evenmin staat ter discussie dat er diverse kinderstoelen op de Nederlandse markt zijn gebracht die (ook blijkens onherroepelijke uitspraken van Nederlandse rechters) een inbreukmakend karakter hebben met betrekking tot de auteursrechten van Stokke. Partijen zijn het er, naar de rechtbank begrijpt, verder over eens dat wanneer een professionele verkoper een nagebootste stoel te koop aanbiedt via Marktplaats en daarbij gebruik maakt van de merknamen TRIPP TRAPP of STOKKE of een overeenstemmend teken sprake is van een merkinbreuk ingevolge artikel 13A lid 1 sub a BMW. Zij verschillen echter van mening of van een dergelijke inbreuk ook sprake is wanneer een particuliere verkoper een dergelijke advertentie plaatst.

De rechtbank is, met Stokke c.s., van oordeel dat ook een particuliere verkoper die zijn nagebootste kinderstoel via Marktplaats.nl te koop aanbiedt als een TRIPP TRAPP of STOKKE stoel in strijd met het bepaalde in artikel 13A lid 1 sub a BMW handelt. Ook in dat geval is, anders dan Marktplaats betoogd heeft, sprake van gebruik in het economisch verkeer. Het op marktplaats.nl te koop aanbieden van een voorwerp is een activiteit waarmee een commercieel doel wordt nagestreefd, het ontvangen van een koopsom. De activiteit vindt ook niet in de zuivere privé sfeer plaats, maar in het handelsverkeer, middels het gebruik maken van een inmiddels (ook dankzij de activiteiten van Marktplaats) juist voor particulieren geëigend verkoopkanaal. Dat de commerciële activiteiten niet door een professionele verkoper, maar door een -actief aan het handelsverkeer deelnemende- particulier worden verricht, doet daaraan niet af. Overigens heeft Marktplaats de, bij gelegenheid van het pleidooi geadstrueerde, stelling van Stokke c.s. dat niet alleen particulieren maar ook professionele verkopers ten onrechte gebruik maken van de merknaam TRIPP TRAPP of STOKKE in advertenties op marktplaats.nl onvoldoende weersproken.

Partijen verschillen voorts van mening of in gevallen waarin in de advertentie of in het trefwoord bij de advertentie de merknamen TRIPP TRAPP of STOKKE als soortnaam gebruikt worden voor de aangeboden kinderstoel (niet zijnde een authentieke TRIPP TRAPP stoel), zonder dat de aangeboden stoel zelf ten onrechte wordt aangeduid als een TRIPP TRAPP stoel, sprake is van een merkinbreuk. Naar het oordeel van de rechtbank is dat het geval. Artikel 13A lid 1 sub d BMW staat in de weg aan dergelijk gebruik van de merknamen TRIPP TRAPP en STOKKE. Door het gebruik van deze merknamen als soortnaam trekken de adverteerders voordeel uit dit merk ten behoeve van andere stoelen, waardoor bovendien de kans op verwording tot soortnaam bestaat. Stokke c.s. hebben een gerechtvaardigd belang zich tegen de verwording tot soortnaam te verzetten, al was het alleen maar om te voorkomen dat

in de toekomst een inbreukactie zou stranden op het bepaalde in artikel 5 lid 2 sub b BMW. In dit kader is illustratief dat Marktplaats ter gelegenheid van het pleidooi de vraag heeft opgeworpen of de situatie van artikel 5 lid 2 sub b BMW zich niet voordoet. Als Marktplaats zich al op artikel 5 lid 2 sub b BMW heeft willen beroepen -helemaal duidelijk is dat niet-, heeft Marktplaats haar daartoe strekkende stelling onvoldoende gemotiveerd. De opmerking van Marktplaats geeft echter wel aan welk belang Stokke c.s. er bij hebben om een verwording tot soortnaam te voorkomen.

Ook over de vraag of refererend gebruik van de beide merknamen toelaatbaar is, verschillen partijen van mening. Uitgangspunt is dat refererend gebruik van een merknaam alleen toegestaan is wanneer dat nodig is om de bestemming van een product aan te geven en het gebruik in overeenstemming is met de eerlijke gebruiken in nijverheid en handel. Van overeenstemming met de eerlijke gebruiken in handel en nijverheid is, zo blijkt uit de uitspraak van het Hof van Justitie van 17 maart 2005 (C-228/03 inzake Gilette/ LA Laboratories), geen sprake wanneer de goede naam van het merk wordt geschaad, kleinerende uitlatingen over het merk worden gedaan of het product wordt voorgesteld als een imitatie of namaak van het product voorzien van het merk.

Wanneer deze criteria worden toegepast op de door Marktplaats in de conclusie van antwoord genoemde gevallen van refererend merkgebruik die "onmiskenbaar" geen merkinbreuk zouden opleveren, blijkt dat in vrijwel al die gevallen wel sprake is van merkinbreuk. De opmerkingen "in het begin vele malen handiger dan een Trip Trap door zitvorm en blad" en " ...veel veiliger en handiger dan de Trip Trap" zijn te beschouwen als kleinerende opmerkingen. De overige door Marktplaats genoemde voorbeelden betreffen het gebruik van TRIPP TRAPP als soortnaam. Slechts in één geval -het geval dat Marktplaats bij gelegenheid van het pleidooi heeft herhaald- is sprake van geoorloofd gebruik van de merknaam TRIPP TRAPP. Het betreft de advertentie waarin een "kinderstoel" wordt aangeboden met de volgende toelichtende tekst:

"Ik heb hem 3 weken geleden gekocht, maar ik wil toch graag een trip trap kopen, vandaar dat ik hem verkoop". Het merk TRIPP TRAPP wordt in deze tekst niet gebruikt als aanduiding van de aangeboden stoel, evenmin als soortnaam gebruikt en het refererend gebruik is op geen enkele wijze schadelijk voor Stokke c.s.

De slotsom is dat, anders dan Marktplaats betoogd heeft, wel degelijk geregeld inbreuk gemaakt wordt op de merkenrechten van Stokke c.s. wanneer door particulieren op marktplaats.nl advertenties worden geplaatst ten behoeve van de verkoop van een andere verstelbare kinderstoel dan een TRIPP TRAPP stoel, wanneer in die advertenties de merknamen TRIPP TRAPP of STOKKE, of enig daarmee nagenoeg overeenstemmend teken gebruikt worden.

Stokke c.s. menen ook dat een advertentie met een foto van een niet van hen afkomstige verstelbare kinderstoel met de aanduiding STOKKE of TRIPP TRAPP een auteursrechtinbreuk vormt. Marktplaats

lijkt dat te betwisten. Lijkt, omdat Marktplaats haar verweer op dit punt nogal aarzelend -door het gebruik van woorden als "het is de vraag of" en "mogelijk"- formuleert. Dat Marktplaats haar verweer aarzelend formuleert, is begrijpelijk, omdat het verweer, dat zij overigens eerst bij gelegenheid van het pleidooi heeft uitgewerkt, niet opgaat.

Allereerst is onjuist dat de Auteurswet niet bedoeld is om direct van toepassing te zijn op het handelen van consumenten, zoals Marktplaats veronderstelt. Artikel 12 Aw. maakt geen uitzondering voor het handelen van consumenten. Uit artikel 4 van de Auteursrechtlijn (Richtlijn 2001/29/EG van 22 mei 2001) volgt bovendien dat het auteursrecht voorziet in het uitsluitend recht van elke vorm van distributie door de auteursrechthebbende op het origineel van hun werken en op kopieën daarvan. De verkoop van kopieën door consumenten is derhalve niet uitgesloten. Tenslotte valt de noodzaak van de thuiskopieerregeling niet goed in te zien wanneer de Auteurswet niet van toepassing zou zijn op de consument.

Vervolgens is onjuist dat de adverteerders van Marktplaats zich op de bescherming van artikel 23 Aw. zouden kunnen beroepen. Artikel 23 Aw. ziet, zeker in het licht van het bepaalde in artikel 5 lid 3 sub j van de Auteursrechtlijn, niet op het plaatsen van een advertentie voor de verkoop van een namaakartikel, maar heeft het oog op de aankondiging van een veiling of tentoonstellingen van kunstwerken. Het beroep dat Marktplaats in dit kader op het Evora/Dior arrest (HR 20 oktober 1995/NJ 1996/682) heeft gedaan, gaat niet op. Niet alleen ging het in dit arrest om een origineel product en niet om een ongeoorloofde kopie -de Hoge Raad stelde (r.o. 3.6.2.) voorop dat de producent die zich in die zaak op zijn auteursrecht beriep zich niet kon verzetten tegen het verhandelen van het product-, bovendien is niet voldaan aan de in het arrest geformuleerde voorwaarde, dat de openbaarmaking zodanig plaatsvindt dat geen schade wordt toegebracht aan de rechthebbende. Die voorwaarde volgt thans overigens ook uit artikel 5 lid 5 van de Auteursrechtlijn. De verkoop van een illegale kopie van een TRIPP TRAPP stoel brengt immers juist wel schade toe aan Stokke c.s. Tenslotte faalt ook het beroep van Marktplaats op de beperkte beschermingsomvang van het auteursrecht op de stoel van Stokke c.s. Nu, naar Marktplaats niet betwist heeft, door verschillende Nederlandse gerechten in procedures betreffende zeven verschillende in het verkeer gebrachte kopieën is vastgesteld dat Stokke c.s. auteursrecht op de TRIPP TRAPP stoel kon doen gelden en dat sprake was van een inbreuk op dit auteursrecht, kan er in deze procedure van worden uitgegaan dat de desbetreffende zeven stoelen inbreuk maken op de auteursrechten van Stokke c.s. en dat het plaatsen van een advertentie met een foto van een van deze stoelen in combinatie met de aanduiding TRIPP TRAPP en/of Stokke een inbreuk vormt op het auteursrecht van Stokke c.s. In dit kader is van belang dat Marktplaats ook niet heeft gesteld dat door de verschillende gerechten ten onrechte een inbreuk op het auteursrecht is aangenomen, zodat zij haar stelling over

de beperkte beschermingsomvang van het auteursrecht, onvoldoende heeft onderbouwd.

De slotsom is dat het verweer van Marktplaats betreffende het inbreukmakende handelen van haar adverteerders niet opgaat.

de grondslag van de vordering

Stokke c.s. hebben aan hun vorderingen ten grondslag gelegd dat Marktplaats onrechtmatig jegens hen handelt door anderen de gelegenheid te bieden om inbreukmakend te handelen, zonder dat Marktplaats zelf terzake enige zorgvuldigheid betracht door evidente, eenvoudig herkenbare en zich herhalende inbreuken te voorkomen of prompt te verwijderen. Stokke c.s. baseren zich uitdrukkelijk op artikel 6: 162 BW en niet (ook) op artikel 6: 196c BW. Laatstgenoemde bepaling is volgens Stokke c.s. niet van toepassing, omdat Marktplaats geen hosting activiteiten aanbiedt.

Marktplaats heeft betoogd dat artikel 6: 196c BW een *lex specialis* is ten opzichte van artikel 6: 162 BW. Dat betekent volgens haar dat wanneer Marktplaats wel hosting activiteiten aanbiedt, niet artikel 6: 162 maar artikel 6: 196c BW op haar handelen van toepassing is, zodat de grondslag onder de vorderingen van Marktplaats wegvalt, omdat deze vordering uitdrukkelijk slechts op artikel 6: 162 BW is gebaseerd.

De rechtbank zal eerst deze stelling van Marktplaats bespreken.

Marktplaats stelt met haar verweer de verhouding tussen artikel 6: 196c BW en de algemene zorgvuldigheidsnorm van artikel 6: 162 BW aan de orde en daarmee de vraag of de internetdienstverlener die in artikel 6: 196c BW genoemde diensten, waaronder hosting, aanbiedt wel of niet gevrijwaard is van op artikel 6: 162 BW gebaseerde acties wanneer hij zich houdt aan de in artikel 6: 196c BW omschreven voorwaarden.

De rechtbank stelt voorop dat bij het antwoord op die vraag niet alleen de tekst en de wetsgeschiedenis van artikel 6: 196c BW van belang zijn. Artikel 6: 196c BW is een implementatie van de Richtlijn 2000/31/EG van 8 juni 2000 (betreffende bepaalde juridische aspecten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt - hierna: "de Richtlijn"). Artikel 6: 196c BW dient dan ook te worden uitgelegd tegen de achtergrond van de Richtlijn.

De Richtlijn biedt naar het oordeel van de rechtbank geen overtuigende aanknopingspunten voor de stelling van Marktplaats dat wanneer een verlener van hosting diensten zich houdt aan de voorwaarden die hem vrijwaren van aansprakelijkheid hij verder geen verplichtingen heeft betreffende het voorkomen of beïndigen van inbreukmakende handelingen door derden die daarbij van zijn diensten gebruik maken. De Richtlijn wijst juist op het tegendeel:

- Alinea 45 van de considerans van de Richtlijn bepaalt uitdrukkelijk dat de in de Richtlijn vastgestelde beperkte aansprakelijkheid niet in de weg staat aan de mogelijkheid om verschillende verbodsmaatregelen te treffen, die bestaan in gerechtelijke uitspraken waarin de beïndiging of voorkoming van een inbreuk wordt bevolen;

- Artikel 14 van de Richtlijn, waarin de beperkte aansprakelijkheid voor hosting diensten is geregeld, bepaalt in lid 3 uitdrukkelijk dat de beperkte aansprakelijkheid van lid 1 geen afbreuk doet aan de mogelijkheid van een rechtbank om in overeenstemming met het rechtsstelsel van de lidstaat te eisen dat de dienstverlener een inbreuk beïndigt of voorkomt.

- In een verslag van de Europese Commissie betreffende de stand van de implementatie van de Richtlijn (Publicatienummer COM (2003) 702, Celex-nr. 503DC0702) wordt -paragraaf 4.6- onder meer opgemerkt dat de regels voor beperkte aansprakelijkheid van tussenpersonen geen afbreuk doen aan de aansprakelijkheid van de gebruikers van de diensten van de tussenpersonen en ook niet aan de mogelijkheden om de tussenpersoon tot medewerking aan de beïndiging of voorkoming van inbreuk te verplichten.

In dit kader is verder van belang dat de door Marktplaats bepleite opvatting ook in strijd zou zijn met de in artikel 11 van de Handhavingsrichtlijn (Richtlijn 2004/48/EG van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele eigendomsrechten) opgenomen verplichting voor de lidstaten:

"De lidstaten dragen er tevens zorg voor dat de rechthebbers om een rechterlijk bevel kunnen verzoeken tegen tussenpersonen wier diensten door derden worden gebruikt om inbreuk op een intellectueel eigendomsrecht te maken (...)".

De slotsom is dat de Richtlijn er niet aan in de weg staat dat de internetdienstverlener die zich op de beperkte aansprakelijkheid kan beroepen op grond van de wetgeving van de lidstaat toch kan worden bevolen maatregelen te nemen ter voorkoming of beëindiging van inbreukmakende handelingen.

De Nederlandse wetgever heeft de hier boven omschreven bedoeling van de Richtlijn weergegeven in lid 5 van artikel 6: 196c BW:

"Het hiervoor bepaalde staat niet in de weg aan het verkrijgen van een rechterlijk verbod of bevel".

Dat ook de internetdienstverlener die voldoet aan de voorwaarden voor beperkte aansprakelijkheid een verbod of bevel, strekkende tot het voorkomen of beëindigen van inbreukmakend handelen, tegen zich zal moeten laten gelden, blijkt uit de parlementaire geschiedenis:

- In paragraaf 16 van de MvT (Kamerstukken II 2001 - 2002, 28197 nr. 3) wordt opgemerkt:

"De drie besproken vrijwaringen van aansprakelijkheid laten de mogelijkheid onverlet dat de dienstverlener die als tussenpersoon optreedt door een rechterlijke autoriteit wordt bevolen om een inbreuk te beïndigen of te voorkomen (respectievelijk artikel 12 lid 3, artikel 13 lid 2 en artikel 14 lid 3 van de richtlijn). In het civiele recht is het mogelijk om in kort geding een dergelijk verbod te vorderen."

- In paragraaf 18 van de MvT wordt ingegaan op de verplichting van de lidstaten om effectieve rechtsmiddelen terzake van "inbreuken" te verwezenlijken. Blijkens paragraaf 6 dacht de wetgever daarbij in eerste instantie aan privaatrechtelijke handhaving.

- Bij de bespreking van artikel 6: 196c lid 5 BW vermeldt de MvT:

"De drie behandelde vrijstellingen van aansprakelijkheid laten onverlet dat de tussenpersoon een verbod of bevel kan worden opgelegd om een onrechtmatige handeling te beïndigen of te voorkomen (artikel 12 lid 3; 13 lid 2; en 14 lid 3). Zo kan een tussenpersoon via een rechterlijk bevel worden bevolen om de doorgifte van inbreukmakende informatie (bijvoorbeeld auteursrechtinbreuk, onrechtmatige uitlating) te staken en zelfs om inbreukmakende informatie te verwijderen. Daaraan kan eventueel een dwangsom worden verbonden."

In een recent arrest (HR 25-11-2005, IER 2006/2) heeft de Hoge Raad ook beslist dat de in de Richtlijn vastgestelde beperking van de aansprakelijkheid van dienstverleners als internettussenpersonen geen afbreuk doet aan de mogelijkheid dat de nationale rechter die maatregelen treft die van de dienstverleners redelijkerwijs kunnen worden verlangd in verband met op hen rustende zorgvuldigheidsverplichtingen om onwettige activiteiten op te sporen en te voorkomen. Eerder was het Bundesgerichtshof (uitspraak 11 maart 2004 inzake Rolex/Ricardo) voor het Duitse recht tot een vergelijkbare conclusie gekomen.

De slotsom is dat de rechtbank Marktplaats niet volgt in haar stelling dat een toetsing van haar handelen aan de zorgvuldigheidsnorm van artikel 6: 162 BW achterwege kan blijven, en daarmee dat de grondslag onder de vorderingen van Marktplaats is weggefallen, wanneer Marktplaats hosting diensten zou verrichten. Het gevolg daarvan is dat vooralsnog in het midden kan blijven of Marktplaats nu wel of geen hosting diensten verricht. De rechtbank zal de (uitvoerige) stellingen van partijen op dit punt derhalve onbesproken laten.

de zorgvuldigheidsverplichting van Marktplaats

Partijen verschillen van mening over de vraag wat van Marktplaats verwacht mag worden terzake van het strijden van inbreukmakende advertenties op haar website. De rechtbank overweegt dienaangaande als volgt.

Het uitgangspunt is dat een ieder de -op de maatschappelijke zorgvuldigheid gebaseerde- verplichting heeft om binnen zekere grenzen handelend op te treden om het ontstaan of voortbestaan van schade van een derde te voorkomen. Hoever deze verplichting strekt, is afhankelijk van tal van factoren, zoals bekendheid met de schade, de omvang ervan, de mogelijkheden om handelend op te treden en de daaraan verbonden nadelen (zoals de kosten en de mate van inspanning). Verder is van belang of en in hoeverre degene die mogelijk handelend dient op te treden betrokken is bij het ontstaan van de schade en zelf voordeel heeft van het schadeveroorzakend handelen. Tenslotte speelt een rol of voor de branche waarin het handelen plaatsvindt specifieke regels gelden.

De rechtbank zal de hierboven genoemde factoren eerst uitwerken. Daarna zal zij aan de hand van deze factoren vaststellen wat van Marktplaats verwacht mag worden bij het bestrijden de advertenties die inbreuk maken op de rechten van Stokke c.s.

Dat Marktplaats bekend is met het feit dat geregeld advertenties worden geplaatst op haar site, welke inbreuk maken op de intellectuele eigendomsrechten van Stokke c.s. , staat niet ter discussie. Stokke c.s. hebben Marktplaats daar geregeld uitdrukkelijk op gewezen. Marktplaats houdt ook rekening met de mogelijkheid dat inbreukmakende advertenties worden geplaatst. Het invoeren van het "Melding van Inbreuk programma" is daar het bewijs van. Eerder bood Marktplaats rechthebbenden op geschonden intellectuele eigendomsrechten al de mogelijkheid om middels de optie "Tip de webmaster" inbreuken aan haar te melden.

Bij het vaststellen van de op Marktplaats rustende zorgvuldigheidsnorm is van belang in hoeverre Marktplaats zelf een rol speelt bij het inbreukmakende handelen. Naarmate Marktplaats daar zelf meer bij betrokken is, kunnen van haar meer inspanningen verwacht worden om het inbreukmakende handelen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken.

Aan Marktplaats wordt, terecht, niet verweten dat zij zelf inbreuk maakt op enig intellectueel eigendomsrecht van Stokke c.s. Zij biedt door het aanbieden van haar diensten slechts derden de mogelijkheid een inbreukmakende handeling -het plaatsen van een advertentie- te verrichten. Daarbij dient bedacht te worden dat het handelen van die derden veelal een "secundair" onrechtmatig handelen is, in die zin dat die derden -doorgaans particulieren, die te goeder trouw eigenaar zijn geworden van een stoel waarvan zij niet beseften dat deze inbreukmakend was- zich niet bewust zijn van het feit dat zij met het verkopen van en adverteren voor die stoel een inbreukmakende handeling verrichten. De "primaire" inbreuk is begaan door degenen die de stoel in het verkeer hebben gebracht.

De diensten die Marktplaats verricht zijn derhalve instrumenteel aan het secundaire inbreukmakende handelen door particulieren.

Met het voorgaande hangt samen dat de schade die Stokke c.s. lijden ten gevolge van de plaatsing van de inbreukmakende advertenties -en dat Stokke c.s. daardoor enige schade lijden acht de rechtbank aannemelijk- uiteindelijk het gevolg is van het in het verkeer brengen van inbreukmakende stoelen. Stokke c.s. kan de schade die zij daardoor lijdt in beginsel verhalen op de bedrijven die deze stoelen in het verkeer hebben gebracht. Uit de overgelegde vonnissen in de door Stokke tegen de inbreukmakende leveranciers ahangig gemaakte procedures blijkt ook dat de daartoe strekkende vorderingen van Stokke c.s. (zoals schadevergoeding op te maken bij staat en winstafdracht) zijn toegewezen. De advertenties op Marktplaats betreffen de doorverkoop van reeds in het verkeer gebrachte inbreukmakende stoelen. De schade vanwege het in het verkeer brengen van deze stoelen hebben Stokke c.s. reeds kunnen verhalen op de bedrijven die de stoelen in het verkeer hebben gebracht. De rechtbank gaat er vanuit dat bij het vaststellen van de schade ook rekening is gehouden met het feit dat een inbreukmakende stoel -net als het authentieke exemplaar- een "tweede leven" kan krijgen. De schade door het plaatsen van inbreukmakende advertenties is dan

ook niet zozeer gelegen in winstderving c.a. in verband met de desbetreffende stoelen -die schade is verhaald, althans verhaalbaar op de bedrijven die de stoelen in het verkeer hebben gebracht-, maar veeleer in de aantasting van de intellectuele eigendomsrechten van Stokke c.s.

Bij het bepalen van de zorgvuldigheidsnorm kan van belang zijn of en in hoeverre Marktplaats profijt trekt van het feit dat de inbreukmakende advertenties op haar site geplaatst worden. Wanneer dat het geval is, mag van Marktplaats meer gevergd worden dan wanneer zij (nagenoeg) geen voordeel heeft bij plaatsing van de advertenties.

Stokke c.s. stellen dat Marktplaats profijt trekt uit het feit dat de inbreukmakende advertenties op haar site staan. Die stelling dient echter vergaand gerelativeerd te worden. Tussen partijen staat niet ter discussie dat Marktplaats geen vergoeding ontvangt van haar adverteerders voor advertenties ten behoeve van producten met een lagere verkoopprijs dan ? 200,00. Uit de overgelegde advertenties volgt dat voor de stoelen waar het om gaat de vraagprijs in veruit de meeste gevallen minder dan ? 100,00 bedraagt, zodat Marktplaats geen directe inkomsten uit deze advertenties genereert. Marktplaats heeft hooguit indirect voordeel bij de plaatsing van deze advertenties, doordat zij belang heeft bij een zo hoog mogelijk aantal bezoekers van haar site. Dat aantal zal mede afhankelijk zijn van het aantal geplaatste advertenties. Dit voordeel is echter verwaarloosbaar, wanneer het aantal inbreukmakende advertenties wordt afgezet tegen het totale aantal advertenties op de site van Marktplaats (70.000 per dag).

Bij het antwoord op de vraag welke maatregelen gevergd mogen worden om schade van derden te voorkomen of te beëindigen, kan van belang zijn of voor de branche of de specifieke omgeving waarin het schadetoebrengend handelen plaatsvindt speciale regels gelden. Het schadetoebrengend handelen vindt plaats op het terrein van de elektronische handel. Zowel in de Richtlijn als in de wetsgeschiedenis betreffende de implementatie van de Richtlijn zijn aanknopingspunten te vinden voor de omvang van de verantwoordelijkheden van de actoren op dat specifieke terrein.

In dit kader wijst de rechtbank allereerst op alinea 47 van de considerans van de Richtlijn, inhoudende dat lidstaten dienstverleners geen algemene toezichtverplichting mogen opleggen. Uit de alinea volgt verder dat in speciale gevallen wel een toezichtverplichting opgelegd mag worden. Uit deze alinea leidt de rechtbank af dat niet gemakkelijk kan worden geconcludeerd tot het (op grond van de zorgvuldigheid) aannemen van een verplichting, die er op neerkomt dat de internetdienstverlener zelf toezicht uitoefent op de via hem aangeboden informatie op internet. Het aannemen van een speciale toezichtverplichting is weliswaar niet uitgesloten, maar is beperkt tot speciale gevallen. Dat volgt ook uit alinea 48, dat de mogelijkheid openlaat voor het aannemen van een op de zorgvuldigheid gebaseerde verplichting om onwettige informatie op te sporen en te voorkomen.

Ook uit de parlementaire geschiedenis volgt dat in zijn algemeenheid niet al te hoge eisen kunnen worden gesteld aan de verplichtingen van de dienstverlener betreffende schadetoebrengende informatie. In de MvT wordt bij lid 4 opgemerkt dat de dienstverlener in zijn algemeenheid niet gehouden is tot controle vooraf, maar dat wel "een zekere onderzoeksplicht" kan bestaan in bijzondere gevallen,

"waarin de dienstverlener gegronde reden heeft te twijfelen aan de rechtmatigheid van de bij hem opgeslagen informatie in verband met de gerechtvaardigde belangen van derden".

Bij lid 5 wordt in de MvT opgemerkt dat aan een internettussenspersoon alleen een gebod kan worden opgelegd wanneer het voor hem mogelijk is om op te treden. "Daarvan is pas sprake als het op proportionele wijze en tegen aanvaardbare kosten mogelijk is daartegen met personele en technische maatregelen op te treden."

Uit deze gegevens kan worden afgeleid dat het niet voor de hand ligt om op het gebied van de elektronische handel ter voorkoming van schade van derden vergaande, op de maatschappelijke zorgvuldigheid gebaseerde, verplichtingen van tussenpersonen aan te nemen, zeker niet wanneer die verplichtingen neer zouden komen op een toezichtplicht. Er dient bij het vaststellen van de omvang van de verplichting rekening te worden gehouden met het beginsel van de proportionaliteit.

De opstellers van de Richtlijn hebben aangegeven dat bij de bestrijding van onwettige activiteiten op het internet zelfregulering een belangrijk instrument is. Alinea 40 van de preambule van de Richtlijn vermeldt: "Om onwettige activiteiten te vermijden of deze te doen ophouden, zijn de dienstverleners in bepaalde gevallen verplicht op te treden. De bepalingen van deze richtlijn vormen het passende uitgangspunt voor de uitwerking van snelle, betrouwbare mechanismen om onwettige informatie te verwijderen en ontoegankelijk te maken. Dergelijke mechanismen dienen te worden uitgewerkt op basis van vrijwillige overeenkomsten tussen alle betrokken partijen en dienen door de lidstaten te worden aangemoedigd."

Ook de Nederlandse wetgever heeft, blijkens de parlementaire geschiedenis, het belang van zelfregulering onderkend. In genoemde MvT wordt, bij artikel 6: 196c BW melding gemaakt van het in onderling overleg tussen alle betrokkenen ontwikkelen van procedures waarbij meldingen over vermeende schadetoebrengende informatie snel en adequaat door de internetdienstverlener worden afgewikkeld, doordat deze de informatie binnen redelijke termijn na de melding verwijdert.

Bij het antwoord op de vraag wat van een internetdienstverlener gevergd kan worden met betrekking tot het voorkomen en verwijderen van schadelijke informatie, speelt derhalve ook een rol of de dienstverlener een dergelijke procedure ("notice and takedown procedure") heeft ingevoerd.

De aard en de omvang van de op grond van de zorgvuldigheid te nemen maatregelen zijn in zijn

algemeenheid -los van de situatie op het gebied van de elektronische handel- mede afhankelijk van de inspanningen die gemoeid zijn met het treffen van die maatregelen. Wie met eenvoudige maatregelen grote schade van derden kan voorkomen, handelt eerder onzorgvuldig wanneer hij die maatregelen nalaat dan degene die de schade alleen door het treffen van kostbare en voor zijn bedrijfsvoering nadelige maatregelen had kunnen voorkomen. Verder dient rekening te worden gehouden met de gevolgen van maatregelen voor de bedrijfsvoering van de dienstverlener en voor de aantrekkelijkheid van diens dienst.

Wanneer de in de rechtsoverwegingen 4.16 tot en met 4.22 omschreven factoren worden samengevat met het oog op het vaststellen van de verplichtingen die Marktplaats jegens Stokke c.s. heeft, ontstaat het volgende beeld:

- Marktplaats is bekend met de herhaalde inbreuk op de rechten van Stokke c.s. als gevolg van de inbreukmakende advertenties op haar site;
- Stokke c.s. lijden schade door het plaatsen van inbreukmakende advertenties op de site van Marktplaats. Die schade is vooral gelegen in de afbreuk van haar intellectuele eigendomsrechten en niet zozeer in directe schade vanwege omzet- of winstderving;
- Marktplaats veroorzaakt de schade niet zelf, maar is instrumenteel aan de secundaire inbreuk die de schade veroorzaakt;
- Marktplaats heeft hooguit enig indirect voordeel van het inbreukmakend handelen;
- Het inbreukmakend handelen vindt plaats op een terrein -de elektronische handel- waar het aannemen van een verplichting tot het treffen van vergaande maatregelen om schade te voorkomen niet voor de hand ligt;
- Van belang is of Marktplaats een notice and takedown procedure heeft ontwikkeld;
- Bij het vaststellen van de van Marktplaats te verwachten maatregelen dient rekening te worden gehouden met het beginsel van de proportionaliteit.

Uit het voorgaande volgt, naar het oordeel van de rechtbank, dat van Marktplaats gevergd kan worden dat zij maatregelen treft die er op gericht zijn de schade van Stokke c.s. als gevolg van de inbreukmakende advertenties te voorkomen of te beperken. Bij het antwoord op de vraag welke maatregelen passend zijn dient echter in hoge mate rekening te worden gehouden met de daaruit voor Marktplaats voortvloeiende kosten en met de bedrijfsvoering van Marktplaats, in die zin dat de kosten beperkt dienen te blijven en dat van Marktplaats niet verwacht mag worden dat zij zodanige wijzigingen in haar bedrijfsvoering aanbrengt dat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de voordelen van haar site (voor gebruikers te goeder trouw), en daarmee aan haar marktpositie.

De rechtbank zal thans nagaan of en in hoeverre Marktplaats overeenkomstig de in rechtsoverweging 4.24. omschreven norm gehandeld heeft en of en in hoeverre de vorderingen van Stokke c.s. op grond van deze norm toewijsbaar zijn. de vorderingen sub a en b

De primaire vorderingen onder a en b van Stokke c.s. komen er op neer dat Marktplaats de bij haar aangeboden advertenties controleert op hun mogelijk inbreukmakend karakter voordat de advertenties op de site geplaatst worden. Volgens Stokke c.s. zou Marktplaats met behulp van filtertechnologie de aangeboden advertenties kunnen selecteren op hun mogelijke inbreukmakende karakter. Marktplaats heeft dat betwist. Zij heeft gesteld dat het met behulp van filtertechnologie weliswaar mogelijk is om te selecteren op woorden of letters, waardoor advertenties met woorden als STOKKE of TRIPP TRAPP geselecteerd kunnen worden, maar dat het niet mogelijk is om vervolgens de bijgevoegde foto's door middel van het filter te vergelijken met foto's van de inbreukmakende stoelen. Stokke c.s. hebben dit, deugdelijk onderbouwde en ook logische, betoog van Marktplaats onvoldoende weerproken, zodat de rechtbank daarvan zal uitgaan.

Wanneer het niet mogelijk is om inbreukmakende advertenties met behulp van filtertechnologie "bij de poort" te weren, zou een eventuele selectie dienen plaats te vinden door medewerkers van Marktplaats. Marktplaats heeft er op gewezen dat een dergelijke selectie arbeidsintensief is en bovendien tot een aanzienlijke vertraging van de periode tussen aanmelding en plaatsing van de advertentie zou leiden.

De rechtbank acht de door Marktplaats opgeworpen bezwaren reëel. Wanneer het niet mogelijk is om door middel van filtertechnologie inbreukmakende advertenties te selecteren, dient de selectie door mensen - medewerkers van Marktplaats of anderen- plaats te vinden. Het is aannemelijk dat daarmee de nodige tijd gemoeid is, zeker wanneer in aanmerking genomen wordt dat de medewerkers van Marktplaats niet zijn opgeleid voor het onderkennen van inbreuken op intellectuele eigendomsrechten. Bij gelegenheid van het pleidooi hebben Stokke c.s. de tijd en inspanningen die gemoeid zouden zijn met een dergelijke selectie ten onrechte gerelativeerd. Niet alleen heeft Marktplaats, door een aantal foto's te tonen van al dan niet inbreukmakende stoelen, duidelijk gemaakt dat het niet gemakkelijk is om -zeker niet op het eerste gezicht- vast te stellen of sprake is van een inbreukmakende stoel, ook heeft Marktplaats er terecht op gewezen dat Stokke c.s. niet de enige rechthebbende is op intellectuele eigendomsrechten waarop middels de advertenties op de site van Marktplaats inbreuk wordt gemaakt. De rechtbank gaat er dan ook, met Marktplaats, vanuit dat een gedwongen selectie door haar medewerkers Marktplaats zal nopen tot een aanzienlijke uitbreiding van haar personeelsbestand en daarmee zal leiden tot een aanzienlijke verhoging van de kosten.

De rechtbank volgt Marktplaats ook in haar bezwaar dat door een preventieve controle de duur van de periode tussen melding en plaatsing van de advertentie aanzienlijk zal toenemen. Marktplaats heeft bij gelegenheid van het pleidooi, onweersproken door Stokke, gesteld dat die periode nu enkele minuten bedraagt en dat die korte periode haar juist -naast andere elementen- aantrekkelijk maakt voor potentiële adverteerders. Bij een preventieve controle zal die periode -althans

voor advertenties met de aanduidingen STOKKE en/of TRIPP TRAPP toenemen van enkele minuten naar minimaal enkele uren, of wellicht nog langer.

Uit het bovenstaande volgt dat de door Stokke c.s. gevorderde preventieve controle leidt tot een (forse) toename van de kosten bij Marktplaats en tot een devaluatie van de aantrekkelijkheid van de door Marktplaats aangeboden dienst voor haar adverteerders. Gelet op hetgeen in rechtsoverweging 4.24 is geconcludeerd ten aanzien van het karakter van de door Marktplaats te nemen maatregelen, handelt Marktplaats niet onzorgvuldig door een preventieve controle achterwege te laten. De primaire vorderingen sub a en b zijn derhalve niet toewijsbaar.

De subsidiaire vorderingen onder a en b strekken niet tot een preventieve controle, maar tot een controle achteraf (gevolgd door een verwijdering van inbreukmakende advertenties), binnen 24 uur na plaatsing, door Marktplaats. De rechtbank overweegt dienaangaande als volgt.

Marktplaats heeft een procedure ontwikkeld voor rechthebbenden op intellectuele eigendomsrechten, het Melding van Inbreuk Programma, dat voorziet in een procedure met behulp waarvan inbreukmakende advertenties snel verwijderd kunnen worden. Het Programma maakt het voor rechthebbenden mogelijk om (vermeende) inbreuken te melden middels een speciaal formulier, dat via een apart fax- en e-mailadres bij Marktplaats binnenkomt. Door middel van het formulier verklaart de melder dat hij rechthebbende is, dat hij te goeder trouw meent dat de gemelde advertentie inbreuk maakt op dat recht en dat hij Marktplaats vrijwaart van aansprakelijkheid jegens derden in verband met het verwijderen van de advertentie. Wanneer het formulier correct is ingevuld, verwijderd Marktplaats de advertentie. Van die verwijdering krijgen zowel de adverteerder als de rechthebbende een melding. Marktplaats heeft onbetwist gesteld dat diverse instellingen, die de belangen behartigen van grote groepen van rechthebbenden op intellectuele eigendomsrechten, zoals de stichting BREIN en SNB React, gebruik maken van het Melding van Inbreuk Programma.

Naar het oordeel van de rechtbank is het door Marktplaats ontwikkelde Melding van Inbreuk Programma een voorbeeld van een notice and takedown procedure, als bedoeld in rechtsoverweging 4.21. en heeft Marktplaats met het invoeren van dit programma invulling gegeven aan de in de Richtlijn aanbevolen zelfregulering.

Stokke c.s. hebben ook gebruik gemaakt van het Melding van Inbreuk Programma. In de conclusie van repliek hebben zij daarover opgemerkt:

"De meldingen van Stokke in het kader van dit programma leiden er vooralsnog wel toe dat de advertenties op korte termijn door Marktplaats worden verwijderd. De hoeveelheid werk die dit voor Stokke oplevert is echter niet gering."

Uit dit commentaar van Stokke c.s., dat zij later nog wat hebben uitgewerkt, volgt dat de effectiviteit van het Melding van Inbreuk Programma niet ter discussie

staat, maar dat het Stokke c.s. gaat om de kosten, die voor haar gemoeid zijn met het gebruik maken van dit programma. Het gaat bij de beoordeling van de subsidiaire vorderingen onder a en b dan ook om de vraag wie de kosten van het opsporen en melden van inbreukmakende advertenties moet(en) dragen, Stokke c.s. of Marktplaats.

Gelet op hetgeen de rechtbank heeft vastgesteld omtrent de betrokkenheid van Marktplaats bij de inbreukmakende handelingen en het (geringe) voordeel dat zij daarvan heeft brengt de door Marktplaats in acht te nemen zorgvuldigheid naar het oordeel van de rechtbank niet met zich dat Marktplaats gehouden is om de forse kosten van de door Stokke c.s. gevorderde maatregelen voor haar rekening te nemen. Stokke c.s. hebben er groot belang bij om op te treden tegen inbreuken op hun intellectuele eigendomsrechten. De daarmee gemoeide kosten kunnen ze in beginsel, als schade, verhalen op degenen die inbreuk maken op hun rechten. Marktplaats heeft hooguit een afgeleid belang bij het tegengaan van inbreuken op de intellectuele eigendomsrechten van Stokke c.s.. De kosten daarvan kan zij niet verhalen. Het ligt dan ook niet voor de hand dat Marktplaats deze -in beginsel in de risicosfeer van Stokke c.s. liggende- kosten van Stokke c.s. overneemt. Met het ontwikkelen en in bedrijf houden van een programma met behulp waarvan inbreukmakende advertenties kunnen worden gemeld en verwijderd, voldoet Marktplaats aan hetgeen van haar op grond van de voor haar geldende zorgvuldigheidsplicht kan worden verlangd.

De slotsom is dat ook de subsidiaire vorderingen onder a en b niet toewijsbaar zijn.

de vorderingen sub c en i

De vorderingen sub c en i (primair en subsidiair) betreffen de vraag of Marktplaats gehouden is om gegevens van inbreukmakende adverteerders te verstrekken aan Stokke c.s. en, zo ja, welke gegevens. De vordering sub i is door Stokke c.s. eerst bij conclusie van repliek ingesteld. Marktplaats heeft zich tegen deze vermeerdering van eis verzet. Uitgangspunt is dat een eiser bevoegd is zijn eis te vermeerderen totdat eindvonnis is gewezen. Stokke c.s. hebben dat bij conclusie van repliek gedaan. Marktplaats heeft nadien, zowel in de conclusie van dupliek als bij gelegenheid van het pleidooi de gelegenheid gehad -en uitvoerig genomen- om op de vermeerderde eis te reageren. Door de eiswijziging is de procedure niet vertraagd, zodat de vermeerdering van eis niet in strijd is met de eisen van een goede procesorde. De rechtbank passeert het -naar de indruk van de rechtbank: min of meer als een reflexmatige reactie op het enkele feit dat Stokke c.s. hun eis vermeerderd hebben te duiden- verzet tegen de vermeerdering van eis dan ook.

De rechtbank stelt bij de bespreking van de vorderingen sub c en i voorop dat Marktplaats in geen geval jegens Stokke c.s. verplicht is om de gegevens van al haar adverteerders te registreren. Als Marktplaats al jegens Stokke c.s. gehouden zou zijn tot registratie van enige gegevens van haar adverteerders, is deze verplichting beperkt tot de gegevens van adverteerders die

een advertentie met de aanduiding STOKKE of TRIPP TRAPP (of een vergelijkbare aanduiding) gebruiken.

Partijen verschillen vooral van mening over de vraag of Marktplaats de zogenaamde NAW gegevens (naam, adres en woonplaats) van haar adverteerders dient te registreren. Marktplaats doet dat nu niet. Haar adverteerders zijn ook niet verplicht deze gegevens te verstrekken bij het plaatsen van een advertentie, maar kunnen volstaan met het verstrekken van een e-mailadres. Van adverteerders die slechts hun e-mailadres opgeven, heeft Marktplaats alleen dat e-mailadres.

Marktplaats heeft zich voor haar weigering de NAW gegevens van haar adverteerders te registreren allereerst beroepen op de Richtlijn. Zij heeft in dat kader vooral verwezen naar alinea 14 van de considerans, die de zinsnede bevat: "Deze richtlijn kan het anonieme gebruik van open netwerken zoals Internet niet voorkomen". Ook uit alinea 10 van de Richtlijn, die benadrukt dat een hoog beschermingsniveau dient te worden gegarandeerd voor doelstellingen van algemeen belang, zoals de bescherming van de menselijke waardigheid en van consumenten, leidt Marktplaats af dat registratie van de NAW gegevens niet van haar gevegd kan worden. Volgens haar beoogt de Richtlijn ook de anonimiteit van gebruikers van Internet te waarborgen. De rechtbank volgt Marktplaats niet in deze redenering. In het eerder aangehaalde arrest van 25 november 2005 heeft de Hoge Raad overwogen, dat doel en strekking van de Richtlijn steun bieden voor de opvatting dat een internetdienstverlener gehouden kan worden de NAW gegevens van degenen die van zijn diensten gebruik maken beschikbaar te stellen. In zijn conclusie bij dat arrest heeft AG Huydecoper na een grondige analyse van de Richtlijn geoordeeld (punt 31 van zijn conclusie) dat de Richtlijn geen regel bevat die ertoe strekt dat een internetdienstverlener niet verplicht kan worden om NAW-gegevens van "zijn" opdrachtgever te verstrekken. Hij voegt daar aan toe dat dit in nog versterkte mate voor de Nederlandse implementatiewet geldt, nu in de MvT (pag. 28) uitdrukkelijk wordt verwezen naar de mogelijkheid dat de civiele rechter de dienstverlener verplicht om de bron van de aangeleverde informatie bekend te maken.

Wanneer Richtlijn en implementatiewetgeving niet in de weg staan aan het verstrekken door internetdienstverleners van de NAW-gegevens van hun opdrachtgevers, valt niet in te zien dat het registreren van die gegevens door de dienstverlener in strijd met de (bedoeling van de) Richtlijn of de daarop gebaseerde nationale wetgeving zou zijn.

Marktplaats heeft ook betoogd dat zij met het registreren van de NAW-gegevens van haar adverteerders zou handelen in strijd met artikel 11 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). De rechtbank verworpt ook dit betoog. Artikel 11 Wbp staat er niet aan in de weg dat persoonsgegevens worden verzameld en bewerkt voorzover dat, gelet op het met het verzamelen en verwerken beoogde doel, toereikend, terzake dienend en niet bovenmatig is.

Stokke c.s. hebben er op gewezen dat in het op de website van Marktplaats gepubliceerde privacybeleid van Marktplaats wordt aangegeven dat Marktplaats persoonlijke informatie van haar adverteerders verzamelt om "de website te laten werken en te beveiligen". Marktplaats gebruikt die persoonlijke informatie, volgens haar eigen beleid, voor

"het leveren van onze diensten, het oplossen van geschillen, het bevorderen van veilige handel en het afdwingen van ons beleid".

Dat bovenstaande doelstellingen voldoen aan het vereiste van artikel 7 Wbp, inhoudende dat alleen persoonsgegevens mogen worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden, kan Marktplaats, nu zij deze doelstellingen op haar website als haar eigen doelstellingen vermeldt, niet in redelijkheid betwisten. Marktplaats zou dan immers betogen dat zij in strijd met de Wpb handelt. Het verzamelen en bewerken van niet alleen de e-mailadressen, maar ook andere gegevens, zoals NAW-gegevens, is, gelet op de doelstellingen van Marktplaats, niet bovenmatig in de zin van artikel 11 Wbp.

Uit artikel 11 volgt veeleer dat het verzamelen van alleen het e-mailadres ontoereikend is om de doelstellingen van Marktplaats adequaat te kunnen bereiken. Juist met het oog op het oplossen van geschillen en het bevorderen van een veilige handel, is het van belang dat de identiteit van degenen die via de site van Marktplaats aan het handelsverkeer deelnemen, bekend is en geregistreerd wordt. De deelnemer aan het "traditionele" handelsverkeer heeft de algemeen aanvaarde verplichting om zijn identiteit duidelijk te maken en om degenen met wie men in contact treedt eenvoudige mogelijkheden te bieden om de daarvoor noodzakelijke gegevens te achterhalen. Niet valt in te zien waarom dat voor weliswaar op minder traditionele wijze totstandgekomen klassieke transacties -als de koop en verkoop van tweedehands zaken- anders zou zijn. Bovendien leidt het feit dat adverteerders op marktplaats.nl kunnen volstaan met opgave van hun e-mailadres er toe dat de adverteerders die slechts een e-mailadres opgeven in feite onvindbaar zijn voor, en daardoor niet aangesproken kunnen worden door, derden als Stokke c.s., die door het (inbreukmakend) handelen van die adverteerders geschaad zijn. De rechtbank acht dat in strijd met de door Marktplaats, terecht, voorgestane "veilige handel".

Uit hetgeen hiervoor is overwogen, volgt dat de Richtlijn en de Wbp niet in de weg staan aan het verzamelen en registreren door Marktplaats van de NAW gegevens van haar adverteerders, waaronder de adverteerders die de aanduidingen STOKKE of TRIPP TRAPP gebruiken. Dat betekent echter nog niet zonder meer dat Marktplaats gehouden is deze informatie daadwerkelijk te verzamelen. Ze is daartoe jegens Stokke c.s. alleen verplicht wanneer zij onzorgvuldig handelt door het na te laten. Ook bij het antwoord op de vraag of dat het geval is, zal de rechtbank het in rechtsoverweging 4.23 en 4.24 omschreven toetsingskader hanteren.

De rechtbank beschikt echter nog niet over alle relevante informatie. Om die reden verzoekt zij partijen zich uit te laten over de volgende vragen:

- a. Welke andere mogelijkheden hebben Stokke c.s. om, op basis van een e-mailadres, de NAW gegevens van inbreukmakende adverteerders te verkrijgen?
- b. Hoe vaak is het de afgelopen jaren voorgekomen dat Stokke c.s. de NAW-gegevens van een inbreukmakende adverteerder niet hebben kunnen achterhalen?
- c. Is het voor Marktplaats mogelijk om de procedure voor het plaatsen van een advertentie zo te wijzigen dat:
 - iedere adverteerder zijn NAW gegevens dient op te geven
 - iedere adverteerder die de aanduidingen STOKKE en/of TRIPP TRAPP gebruikt zijn NAW gegevens dient op te geven?
- d. Indien het antwoord op vraag c. bevestigend luidt: Hoeveel tijd is nodig om deze wijziging door te voeren en welke kosten zijn er mee gemoeid?
- e. welke mogelijkheden heeft Marktplaats om te controleren of de door een mogelijke adverteerder opgegeven NAW-gegevens correct zijn?

De rechtbank zal de zaak verwijzen naar de rol voor uitlating door partijen. Mede aan de hand van de door partijen te verstrekken informatie zal de rechtbank vervolgens bepalen of en in hoeverre Marktplaats gehouden is om de NAW-gegevens van haar voor Stokke c.s. relevante adverteerders te registreren. de overige vorderingen sub e en f

De vorderingen sub e en f strekken tot vergoeding van schade. Uit hetgeen de rechtbank bij de bespreking van de vorderingen sub a en b al heeft overwogen, volgt dat Marktplaats niet onzorgvuldig heeft gehandeld door geen preventieve controle uit te voeren en door het opsporen en beoordelen van (mogelijk) inbreukmakende advertenties aan Stokke c.s. over te laten. Voorzover de vorderingen tot schadevergoeding er op gebaseerd zijn, dat Marktplaats dienaangaande wel onzorgvuldig gehandeld heeft -en het komt de rechtbank voor dat zulks het geval is- zijn ze niet toewijsbaar.

De overige vorderingen hebben geen zelfstandig karakter. Toe- of afwijzing is afhankelijk van toe- of afwijzing van de andere vorderingen. De rechtbank kan ze nu dan ook onbesproken laten.

De beslissing

De rechtbank

- verwijst de zaak naar de rol van 31 mei 2006 voor akte uitlating na tussenvonnis door beide partijen en naar de rol van 28 juni 2006 voor antwoordakte door beide partijen.
- houdt iedere verdere beslissing aan.

Rb Zwolle, 14 maart 2007

(J.W.F. Houthoff, mr. H. de Hek en mr. H. Vegter)
(...)

zaaknummer / rolnummer: 10603I/HA ZA 05-211
Vonnis van 14 maart 2007

in de zaak van

I. de rechtspersoon naar het recht van Noorwegen

STOKKE A.S.,

gevestigd te Skodje (Noorwegen),

2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

STOKKE NEDERLAND B.V.,

gevestigd te Tilburg,

3. [X],

wonende te Oslo,

eisers.

procureur mr. M.F.H.M. Van Haastert,

advocaten mr. T. Cohen Jehoram en R.L.H.I. Schiphorst te Den Haag,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

MARKTPLAATS B.V..

gevestigd te Emmeloord,

gedaagde,

procureur mr. R.K.E. Buysrogge,

advocaat mr. Chr. A. Alberdingk Thijm te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Stokke c.s. en Marktplaats genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het tussenvonnis van 3 mei 2006;

- de akte na tussenvonnis van Stokke c.s.;

- de akte uitlating tussenvonnis van Marktplaats;

- de antwoord akte na tussenvonnis van Stokke c.s.;

- de antwoordakte uitlating tussenvonnis van Marktplaats;

- de akte uitlating productie van Stokke c.s.,

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De verdere beoordeling

Inleiding

2.1. In het tussenvonnis heeft de rechtbank overwogen dat de Richtlijn en de Wbp niet in de weg staan aan het verzamelen en registreren door Marktplaats van de NAW gegevens van haar adverteerders, maar dat dit niet zonder meer betekent dat Marktplaats gehouden is om deze gegevens van adverteerders die de aanduidingen STOKKE of TRIPP TRAPP gebruiken te verzamelen. Marktplaats is daartoe alleen gehouden wanneer zij, in het licht van de door de rechtbank in de rechtsoverwegingen 4.23 en 4.24 van het tussenvonnis omschreven toetsingskader onzorgvuldig handelt door registratie na te laten. Om te kunnen bepalen of dat het geval is heeft de rechtbank partijen in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over enkele in het vonnis geformuleerde vragen.

2.2. Partijen hebben van de hun geboden gelegenheid (ruimschoots) gebruik gemaakt. De rechtbank zal eerst ingaan op de door haar gestelde vragen en op de uiteenzettingen van partijen naar aanleiding van die antwoorden. Vervolgens zal zij mede aan de hand van deze uiteenzettingen de balans opmaken.

de vragen

2.3. De rechtbank heeft partijen allereerst gevraagd welke andere mogelijkheden Stokke c.s., hebben om op basis van het e-mailadres van de adverteerders op Marktplaats.nl de NAW gegevens van de inbreukmakende adverteerders te verkrijgen. Marktplaats heeft

gesteld dat de adverteerders naast een e-mailadres ook andere gegevens (in ieder geval hun postcode -dat is verplicht- en daarnaast -onverplicht- hun adres, telefoonnummer en volledige naam) opgeven. In "een significant aantal gevallen" worden dan ook meer gegevens dan het emailadres doorgegeven en door Marktplaats geregistreerd, Marktplaats is bereid deze gegevens desgevraagd aan Stokke c.s., te verstrekken. Wanneer alleen het e-mailadres bekend is, kunnen Stokke c.s., middels contact via het opgegeven e-mailadres proberen de adresgegevens te achterhalen. Lukt dat niet, dan kan identificatie volgens Marktplaats plaatsvinden middels de internetprovider, het bedrijf dat of de instelling die het adres beschikbaar heeft gesteld dan wel de aanbieder van web e-mail. Marktplaats wijst er in dat kader op dat deze derden op grond van het arrest Lycos-Pessers onder bepaalde voorwaarden verplicht zijn de gegevens op een daartoe gedaan verzoek te verstrekken.

2.4. Stokke c.s., hebben gesteld dat in gevallen waarin alleen het e-mailadres bekend is, het uitermate tijdrovend en onpraktisch is om middels de provider of een andere derde te proberen de NAW gegevens te verkrijgen. In dat kader hebben zij er op gewezen dat providers overal gevestigd kunnen zijn, dus ook "in de meest exotische jurisdicties". De door Marktplaats vermelde alternatieve mogelijkheden om de adresgegevens van inbreukmakende adverteerders te verkrijgen vormen dan ook geen reële optie. Volgens Stokke is het geen simpele en reële mogelijkheid dat zij biedingen doet naar aanleiding van inbreukmakende advertenties om zo de NAW-gegevens van de adverteerders te bemachtigen.

2.5. De rechtbank volgt Stokke c.s., in hun betoog dat in situaties waarin alleen een emailadres aanwezig is en waarin de adverteerder weigert, na daartoe via de e-mail verzocht te zijn, zijn NAW gegevens beschikbaar te stellen, het uitermate omslachtig, en daardoor nagenoeg ondoenlijk is, om via een derde, zoals als een internetprovider, te proberen de NAW-gegevens van de desbetreffende adverteerder te achterhalen. In dit kader is van belang dat de verantwoordelijkheid van die derde Vaar eventuele inbreukmakende handelingen van de adverteerder, die van de door de derde geboden internetdiensten gebruik maakt, beperkt is. De diensten van die derde zijn instrumenteel aan het (secundaire) inbreukmakende handelen door particulieren. De rechtbank verwijst naar hetgeen zij in rechtsoverweging 4.17 van het tussenvonnis over de diensten van Marktplaats heeft overwogen. De diensten staan in een nog verder verwijderd verband van dat handelen dan de door Marktplaats geboden diensten, Dat Marktplaats Stokke c.s., naar die derden verwijst, is dan ook geen reële optie.

2.6. Marktplaats heeft er echter ook op gewezen dat de kans klein is dat een adverteerder zal weigeren zijn NAW-gegevens te verstrekken wanneer met hem contact wordt opgenomen naar aanleiding van een advertentie, Dat het voor Stokke c.s., niet goed mogelijk zou zijn om via het uitbrengen van biedingen de NAW-gegevens te verkrijgen, zoals zij stellen, hebben

Stokke c.s. onvoldoende onderbouwd. Zonder nadere toelichting, die echter ontbreekt, valt niet goed in te zien waarom het voor Stokke c.s., niet betrekkelijk eenvoudig zou zijn om, zoals Marktplaats suggereert, naar aanleiding van een inbreukmakende advertentie een bod uit te brengen om zo de NAW-gegevens van de adverteerder te verkrijgen, Dat het Stokke c.s. teveel moeite zou kosten om op een dergelijke wijze op inbreukmakende advertenties te reageren, is gesteld noch gebleken, Dat een dergelijke actie niet in veel gevallen effectief zou zijn, is evenmin aannemelijk geworden. De adverteerder zal de gegevens toch ook in het kader van de effectuering van een eventueel tot stand gebrachte koopovereenkomst moeten verstrekken.

2.7. De slotsom is dan ook dat Stokke c.s., reële mogelijkheden heeft om zelf via het e-mailadres in de advertentie de NAW-gegevens te achterhalen, In gevallen waarin het beoogde resultaat niet wordt bereikt, is het voor Stokke c.s. wel moeilijk om, middels derden, de NAW-gegevens te verkrijgen.

2.8. De rechtbank heeft partijen ook gevraagd aan te geven hoe vaak het in de afgelopen jaren is voorgekomen dat Stokke c.s., de NAW-gegevens van inbreukmakende adverteerders niet hebben kunnen achterhalen. Volgens Stokke c.s. heeft zij vanaf medio 2003 vele honderden inbreukmakende advertenties (onder meer) van Marktplaats.nl laten verwijderen. Stokke c.s., maakten daartoe lange tijd gebruik van de "Tip the webmaster" optie. Naast deze verwijdering hebben Stokke c.s., stellen zij, ook individuele inbreukmakers -veelal veelplegers en professionele handelaren- gesommeerd door een e-mail met een sommatiebrief te versturen naar het gecodeerde e-mailadres dat beschikbaar was via de website van Marktplaats. In de periode van het najaar van 2004 tot aan de zomer van 2005 betrof het 35 sommaties. Van 24 van de aangeschreven adverteerders ontvingen Stokke c.s., de gewenste onthoudingsverklaring. De Overigen reageerden niet. Stokke c.s. zouden niet beschikken over de NAW-gegevens van deze adverteerders, Stokke c.s., benadrukken dat inbreukmakende advertenties geregeld worden herplaatst, vaak onder een andere naam.

2.9. Marktplaats heeft gesteld dat Stokke c.s., slechts vijf keer gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om op basis van de Personal Information Agreement identificerende informatie over een bepaalde adverteerder op te vragen. Het is haar niet bekend in hoeveel van die vijf gevallen Stokke c.s., op basis van de verstrekte informatie de NAW-gegevens hebben kunnen achterhalen. Volgens Marktplaats is het maar de vraag in hoeverre Stokke c.s., gelet op deze en de door Stokke c.s. zelf verstrekte, informatie oprecht geïnteresseerd is in de NAW-gegevens van de inbreukmakers.

2.10. De rechtbank stelt vast dat uit do door Stokke c.s. zelf verstrekte gegevens volgt dat zij in een periode van driekwartjaar in 35 gevallen aanleiding hebben gezien om het niet te laten bij het verwijderen van de inbreukmakende advertentie, maar om ook tegen de adverteerder op te treden. Dat heeft in 24 gevallen tot het gewenste resultaat geleid en in 11 gevallen -15 op

jaarbasis- niet. Onduidelijk is wat de relatie is tussen deze gevallen en die waarin een beroep is gedaan op de Personal Information Agreement. Wanneer wordt uitgegaan van, volgens Informatie van Stokke c.s., vele honderden inbreukmakende advertenties, hebben zij slechts bij een gering deel van deze advertenties aanleiding gezien om actie te ondernemen tegen de adverteerders en hebben deze acties in 113 deel van deze gevallen, een klein deel van het totale aantal inbreukmakende advertenties derhalve, geen resultaat gehad. Naar het oordeel van de rechtbank kan er dan ook niet van worden uitgegaan dat Stokke c.s. veel belang hebben bij het met behulp van NAW-gegevens bestrijden van inbreukmakende adverteerders. Wanneer Stokke c.s., daar wel veel belang bij hebben, hebben zij in elk geval onvoldoende toegelicht waarom zij daar in het verleden weinig belang aan hebben gehecht.

2.11. De rechtbank heeft partijen ook de vraag voorgelegd of het mogelijk is om de procedure voor het plaatsen van een advertentie zo te wijzigen dat iedere adverteerder, dan wel iedere adverteerder die de aanduidingen STOKKE en/of TRIPP TRAPP gebruikt, zijn NAW-gegevens dient op te geven. Tevens heeft zij gevraagd naar de tijd die gemoeid is met het doorvoeren van deze wijziging en naar de daarmee gemoeide kosten. Partijen hebben zich bij de beantwoording van deze vragen elk beroepen op een rapport van partijdeskundigen. De rechtbank zal deze rapporten en de daarop gebaseerde standpunten van partijen thans bespreken.

2.12. Stokke c.s., hebben zich beroepen op een rapport van dr. ir. W. Kraay en ir. F.W. Bomhof van TNO. Zij komen tot de volgende conclusies;

"Vraag c):

het is goed mogelijk om de procedure naar het plaatsen van advertenties zo te wijzigen dat iedere adverteerder zijn NAW-gegevens dient op te geven;

ook is het mogelijk om die verplichting alleen (automatisch) toe te passen voor advertenties waarin de aanduidingen Stokke, Tripp Trapp of vergelijkbare termen voorkomen; advertenties met deze aanduidingen kunnen behoorlijk nauwkeurig onderscheiden worden, ook als er gebruik gemaakt wordt van alternatieve spellingen;

daarnaast zijn er mogelijkheden om (achteraf) patronen van geplaatste advertenties mogelijk professioneel handelen te detecteren.

Vraag d):

in principe is het in de uitvraagprocedure van een website inbouwen van verplichte invoer van NAW-gegevens van adverteerders niet complex;

hel daarbij inbouwen van een detector die alleen op specifieke aanduidingen reageert is goed mogelijk; de hiermee gemoeide tijd (en daarmee kosten) zijn mede afhankelijk van de architectuur van het betrokken systeem en hangen ook af van wat er nog meer met de NAW-gegevens moet gebeuren, benodigde softwaremodules voor tekstanalyse zijn gratis beschikbaar; "

2.13. Marktplaats heeft het rapport van TNO voorgelegd aan prof. H. Sips en dr. J. Pouwelse van de TU

Delft. Over de vraag of het mogelijk is om de procedure van Marktplaats zo te wijzigen dat NAW-gegevens opgegeven moeten worden bij het plaatsen van een advertentie met daarin de woorden TRIPP TRAPP en/of STOKKE schrijven zij onder meer:

"It is challenging to provide effective automated filtering. Simple keywords filtering on keywords such as : "Stokke, Tripp Trapp, Tripp-Trap, Trip-Trap, Triptrap" will be ineffective, even when augmented with semantic nearness algorithms. We agree with TNO-ICT that building such a keyword-filter is easy. However, it will not work under operational Marktplaats. nl conditions. The reason is that once implemented there will be a strong motivation amongst professional illegitimate advertisers to test, understand, and bypass this technical measure. This problem is somewhat similar to the difficult ongoing efforts to filter e-mail spam. We are confident that within a few weeks such a simple automated keyword filter would be cracked and its limits published on underground message boards. Our expertise of operational websites leads us to conclude that an effective fully-automated solution is currently beyond the state of science. Therefore, a semi-automated filtering solution is required. Not only text filtering is problematic. The photo comparison possibilities as mentioned by TNO-ICT will suffer the same fate for the same reason. Note that photo comparison technology is still very immature and erroneous. An automated and effective solution is far beyond the capability of current science. "

Over de vraag hoeveel tijd en kosten met de aanpassingen gemoeid zijn schrijven Sips en Pouwelse:

"The daily volume of 91,000 advertisements must therefore be checked by a semi-automated filtering system. Manpower is needed to guard, maintain, and update the filtering keywords, as well as for the filter software updates. Furthermore, a procedure would be required to allow other external parties besides Stokke to suggest filtering keywords to marktplaats.nl and manpower to handle this correctly. For example, a Marktplaats. nl expert would need to decide if a suggested new keyword is correct and effective or too broad and will yield too many false positives. "

2.14. Volgens Marktplaats zou een wijziging die er op neerkomt dat al haar adverteerders hun NAW-gegevens dienen te verstrekken leiden tot een forse omzetzaling. Een groot deel van de adverteerders zou gedurende de procedure beslissen om maar geen advertentie te plaatsen. De wijziging zou € 80.000,00 aan arbeidskosten met zich meebrengen (inclusief 20 werkdagen ten behoeve van het ontwerpen van de benodigde software) en €100.000,00 aan extra servercapaciteit kosten, Vanwege de niet beschikbaarheid gedurende 20 dagen van de werknemers in verband met het wijzigen van de procedures zou Marktplaats een omzetverlies van minimaal € 600.000,00 lijden, De kosten van het invoeren van een filter zouden volgens Marktplaats nog veel hoger zijn. Het ontwerpen en plaatsen van het filter zou 200 werkdagen kosten en €850.000,00 kosten.

De omzetsderving zou, in verband met die 200 dagen, minimaal €6.000.000,00 bedragen.

Daar komen de kosten van het loon van een fulltime medewerker voor het up-to-date houden van het filter, €80.000,00 per jaar volgens Marktplaats, nog bij.

2.15. Stokke c.s., hebben deze opgave weersproken. Zij hebben daartoe een e-mail van de heer Bomhof van TNO in het geding gebracht. In deze e-mail relateert Bomhof de stellingen van Marktplaats over de kosten, Bomhof wijst in dat kader onder meer op de aanwezigheid van goede Open Source software.

2.16. Uit hetgeen partijen over en weer gesteld hebben en uit de aan hun stellingen ten grondslag gelegde rapporten volgt dat het technisch mogelijk is om de advertentieprocedure zo te wijzigen dat iedere adverteerder zijn NAW-gegevens dient op te geven. Marktplaats heeft haar stelling dat een dergelijke aanpassing hoge kosten met zich brengt, zeker in het licht van de relativerende kanttekeningen van Ir, Bomhof, onvoldoende onderbouwd. Volgens Bomhof rekent Marktplaats, uitgaande van de uurtarieven in de ICT-branche, op minimaal 600 uur werk, terwijl een dergelijke aanpassing naar zijn ervaring voor een aanmerkelijk lager bedrag te realiseren is. Bovendien is onduidelijk op grond waarvan het niet beschikbaar zijn gedurende 20 dagen van werknemers tot een omzetverlies van € 600.000,00 zou leiden, Zonder nadere toelichting, die echter ontbreekt, valt niet in te zien waarom de afwezigheid van enkele werknemers niet door andere (eventueel tijdelijk ingehuurd) medewerkers kan worden opgevangen, terwijl evenmin duidelijk is dat en waarom sprake is van een rechtstreeks verband tussen het niet beschikbaar zijn van bepaalde werknemers en het wegvallen van omzet (die immers primair door de adverteerders wordt gerealiseerd). Ook haar stelling over de omvang van de kosten van extra servercapaciteit heeft Marktplaats onvoldoende onderbouwd, Bomhof heeft gemotiveerd uiteengezet dat de servercapaciteit met hooguit 1% hoeft toe te nemen, Een bedrag van € 100.000,00 voor een dergelijke toename is volgens Bomhof "aan de hoge kant".

2.17. Het bovenstaande neemt niet weg dat wel aannemelijk is geworden dat met de invoering van een dergelijke wijziging, inhoudende dat alle adverteerders hun NAW-gegevens dienen op te geven, kosten van meer dan verwaarloosbare omvang gemoeid zijn. Tevens is aannemelijk dat de wijziging kan leiden tot omzetverlies doordat potentiële klanten tijdens het doorlopen van de procedure zullen afhaken,

2.18. Dat het mogelijk is om de procedure zo te wijzigen dat alleen bij advertenties met de aanduiding "Stokke", "Tripp Trapp" of vergelijkbare woorden de NAW-gegevens opgegeven hoeven te worden, volgt uit het rapport van TNO. De door Marktplaats ingeschakelde deskundigen hebben deze bevinding uit het rapport onvoldoende weerlegd. Weliswaar kan uit hun rapport worden opgemaakt dat een dergelijke procedure door kwaadwillende adverteerders kan worden omzeild, maar dat neemt niet weg dat de -weliswaar niet waterdichte- procedure wel ingevoerd zou kunnen wor-

den, Van relevante technische belemmeringen is geen sprake. De rechtbank gaat daar dan ook van uit.

2.19. Dat met de invoering van deze procedure kosten gemoeid zijn, is eveneens gebleken. Daarbij is van belang dat er, anders dan Stokke c.s., betogen, niet van kan worden uitgegaan dat het filter dat nodig is om deze procedure in te voeren op basis van (gratis) Open Source software geïmplementeerd kan worden. Daargelaten of het incorporeren van Open Source software in de eigen software van Marktplaats is toegestaan – partijen verschillen daarover van mening- en of Marktplaats als tegenprestatie voor het gebruik van de Open Source software al haar eigen software (haar "kroonjuwelen", zoals ze dat zelf omschrijft) of slechts dat deel dat van de eigen software dat verband houdt met het filter beschikbaar moet stellen voor anderen, duidelijk is dat met het in gebruik nemen, incorporeren in de eigen software en aanpassen aan de eigen wensen van Open Source software ook de nodige kosten gemoeid zijn en dat er ook bezwaren aan verbonden zijn. De keuze van Marktplaats om indien zij verplicht zou worden een filter te plaatsen geen gebruik te maken van Open Source software is, gelet op de cruciale betekenis voor Marktplaats van haar software, dan ook een alleszins gerechtvaardigde keuze. Marktplaats maakt melding van zeer hoge kosten. Zij heeft haar stellingen op dit punt echter nauwelijks onderbouwd. De rechtbank kan er dan ook niet vanuit gaan dat de ontwerpkosten van het filter €850.000,00 bedragen en de kosten van het onderhoud €80.000,00 per jaar.

Het bedrag aan ontwerpkosten is nauwelijks onderbouwd. Zo ontbreekt een urespecificatie aan de hand van een omschrijving van het te verrichten werk. Het exorbitante bedrag van € 6.000.000,00 aan omzetverlies is al helemaal niet onderbouwd. Dat het filter tot enig extra onderhoud zal leiden, komt de rechtbank aannemelijk voor, maar dat Marktplaats een fulltime medewerker, die ook nog eens €80.000,00 op jaarbasis kost, nodig zal hebben om het onderhoud te verrichten, acht de rechtbank uitermate onaannemelijk. Daarbij is van belang dat de rechtbank met Stokke c.s. de kans dat potentiële adverteerders zich veel moeite zullen getroosten om het filter te ontduiken, gelet op de belangen van die adverteerders, niet hoog inschat. De slotsom is dat aannemelijk is dat met het ontwerpen en implementeren van een adequaat filter een bedrag van enige omvang gemoeid is, ook omdat van Marktplaats niet verwacht kan worden dat zij met Open Source software werkt, en dat het onderhoud van het filter ook wat extra kosten met zich zal brengen, maar dat de door Marktplaats in dat kader genoemde bedragen weinig realistisch zijn, zodat niet van die bedragen kan worden uitgegaan.

2.20. De rechtbank heeft partijen tenslotte de vraag voorgelegd welke mogelijkheden Marktplaats heeft om de opgevraagde NAW-gegevens te controleren. Uit hetgeen partijen en hun deskundigen hierover naar voren hebben gebracht, volgt dat het deugdelijk controleren van NAW-gegevens, als het al mogelijk is, in de praktijk op basis van de thans beschikbare middelen enige dagen duurt. Dat betekent dat niet van

Marktplaats gevergd kan worden dat zij vooraf, derhalve voordat de advertentie daadwerkelijk geplaatst wordt, verifieert of de verstrekte NAW-gegevens correct zijn. Er zou dan teveel tijd liggen tussen de opgave en de plaatsing van de advertentie. De controle zou dan ook achteraf, derhalve nadat de advertentie geplaatst is, (door Stokke c.s.) moeten plaatsvinden. Er kan dan ook pas achteraf worden vastgesteld of de adverteerder onjuiste NAW-gegevens heeft opgegeven. Wanneer dat het geval blijkt te zijn, beschikken Stokke c.s., slechts over het e-mailadres van de desbetreffende adverteerder.

2.21. In de nu bestaande situatie, waarin Stokke c.s., slechts beschikt over het e-mailadres van de adverteerders, reageert ongeveer 2/3 deel van de op het e-mailadres aangeschreven adverteerders op de sommatie van Stokke c.s., (rechtsoverweging 2,6.). Wanneer een filter zou worden ingevoerd, zou Stokke (ook) over de NAW-gegevens van de andere adverteerders beschikken en hen met behulp van die gegevens kunnen aanschrijven, maar alleen wanneer de opgegeven gegevens correct zijn. Wanneer ze niet correct blijken te zijn, kunnen Stokke c.s., deze adverteerders alleen via het opgegeven e-mailadres bereiken. De rechtbank acht het waarschijnlijk dat juist die adverteerders die op grotere schaal en (semi) professioneel inbreukmakende stoelen te koop aanbieden, de recidivisten, eerder geneigd zullen zijn onjuiste NAW-gegevens op te geven. De kans is dan ook aanzienlijk dat Stokke c.s. de correcte NAW-gegevens van juist deze adverteerders niet door middel van het filter zal verkrijgen.

conclusies

2.22. In het tussenvonnissen heeft de rechtbank overwogen dat van Marktplaats gevergd kan worden dat zij maatregelen treft die er op gericht zijn de schade van Stokke c.s. als gevolg van de inbreukmakende advertenties te voorkomen of te beperken, maar dat bij het antwoord op de vraag welke maatregelen passend zijn een afweging gemaakt dient te worden tussen de belangen van partijen, waarbij in hoge mate rekening gehouden dient te worden met de kosten van de maatregelen -die dienen beperkt te blijven- en de gevolgen van de maatregelen voor de bedrijfsvoering van Marktplaats.

2.23. Op grond van het bovenomschreven criterium is de rechtbank, gelet op hetgeen partijen naar voren hebben gebracht, van oordeel dat van Marktplaats niet gevergd kan worden dat zij de NAW-gegevens van haar adverteerders, dan wel van adverteerders van -kort gezegd- STOKKE producten verplicht hun NAW-gegevens op te geven. Daarbij is het volgende van belang: Het belang van STOKKE c.s., bij de opgave van de NAW-gegevens is beperkt. Stokke c.s., hebben in het verleden, toen de NAW-gegevens nog niet bekend waren, een betrekkelijk gering aantal adverteerders aangesproken op inbreukmakende advertenties. Van de via het e-mailadres aangesproken adverteerders konden Stokke c.s. toen al 2/3 deel bereiken. Dit aandeel zou nog verhoogd kunnen worden, wanneer Stokke c.s. eerst door middel van het doen van een bod de NAW-gegevens van de adverteerders zouden proberen te bemachtigen. Het is bovendien maar de vraag of Stokke

c.s. de adverteerders die ze thans niet betrekkelijk eenvoudig kunnen bereiken, wel zullen kunnen bereiken wanneer zij, zoals zij wensen, over de opgegeven NAW-gegevens van deze adverteerders beschikken, omdat deze gegevens niet goed voorafgaand aan het plaatsen van de advertentie te controleren zijn. Dat betekent dat niet te verwachten is dat Stokke c.s., ook na de door hen voorgestane wijziging over de juiste gegevens van alle adverteerders beschikken. Het opvragen van NAW-gegevens van alle adverteerders kan niet van Marktplaats gevergd worden, gezien de gevolgen daarvan voor de bedrijfsvoering van Marktplaats. In een eerder stadium van de procedure heeft Marktplaats al op overtuigende wijze uiteengezet dat en waarom zij er nu juist voor gekozen heeft om geen NAW-gegevens van al haar adverteerders op te vragen. Ofschoon Marktplaats de kosten die gemoeid zijn met het plaatsen van een filter naar het oordeel van de rechtbank (fors) heeft overdreven, moet er, mede gezien hetgeen door de deskundigen van Stokke c.s. over de kosten is opgemerkt, van worden uitgegaan dat met het implementeren van de filter een meer dan verwaarloosbaar bedrag gemoeid is. Daarbij is van belang dat Marktplaats er terecht op heeft gewezen dat zij wanneer zij jegens Stokke c.s., verplicht is de NAW-gegevens te verzamelen zij een dergelijke verplichting ook jegens andere gerechtigden op intellectuele eigendomsrechten heeft. Het betrekkelijk geringe belang van Stokke c.s., bij het verkrijgen van de NAW-gegevens weegt niet op tegen het (vooral) financiële belang van Marktplaats om geen filter te plaatsen ter verkrijging van die gegevens.

2.24. Uit het bovenstaande volgt dat de vorderingen sub c en i van Stokke c.s., niet toewijsbaar zijn. In het tussenvonnissen heeft de rechtbank reeds overwogen en beslist dat ook de overige vorderingen niet toewijsbaar zijn. Alle vorderingen van Stokke c.s., zullen derhalve worden afgewezen.

2.25. Stokke c.s., zijn volledig in het ongelijk gesteld. De rechtbank zal hen dan ook in de proceskosten veroordelen. Deze kosten worden als volgt berekend;

Griffierecht €650,00

Salaris procureur (tarief 11I, 5,5 punten) €2.894,50 + €3.544,50

3. De beslissing

De rechtbank

3.1. wijst de vorderingen af;

3.2. veroordeelt Stokke c.s. in de proceskosten en bepaalt deze kosten, voor zover tot op heden aan de zijde van Marktplaats gevallen, op € 3.544,50;

3.3. verklaart deze proceskostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad